

Sámediggi
Sámedigge
Saemiedigkie
Sametinget

Saemiedigkien- öörnege

Faamosne

20

15

raajeste

[Saemiedigkien öörnege barkoem almeteje-veeljeme parlamentesne sjiehteladta. Sisvegisnie njolkedassh mejtie Saemiedigkien presidijume jïh pleenumen lihtsegh åadtjoeh daejredh guktie barkedh tjåehkoen åvtelen, tjåahkosne jïh tjåahkoen mænngan gosse presidijumem, ståvroem jïh barkoedåehkide veeljedh. Pleenume dååhkasjehteme 2014-09-30—10-02, § 39 jïh 2015-02-17—19, § 11]

[Njolkedassh
barkose
pleenumisnie]

Aalkoe njolkeassh

§ 1 Saemiedigkie almetjeveeljeme paarlamente. Saemiedigkie pleenumen barkoem Saemiedigkien öörrnegen mietie stuvrie.

§ 2 Saemiedigkien öörrnegem maehtieh jeatjatehtedh göökten aejkien pleenumi mænngan unnemes 2/3 majoritetine.

§ 3 Saemiedigkien öörrnegem Saemiedigkien pleenume dååhkasjehta. Sjiere barkoe-öörnegh gelkieh gååvnesidh Saemiedigkien jeatjabidie åårganide.

Saemiedigkien bæjhkoehimmievoete

§ 4 Saemiedigkien pleenumh bæjhkoehimmie. Saemiedigkie maahta nænnoestidh sjiere aamhtesigujmie barkedh leeseldh oksine. Sijjiesadtjh åadtjoeh meatan årrodh digkiedidh, seamma jis eah berkieh. Gosse nænnoestidh dellie iktesth bæjhkoehidh.

Saemiedigkien gielh

§ 5 Saemiedigkien gielh saemie jïh svienske. Saemiedigkien pleenumem toelhkestidh.

Aejkie jïh sijjie gæssie tjåahkoeh utnedh

§ 6 Saemiedigkie nænnoste mubpien pleenumisnie orre maandateboelhken tjåahkoesoejhkesjem maandateboelkese jïh jaapan gosse saemiedigkien veeljeme lea. Saemiedigkie galka unnemes golme tjåahkoeh utnedh fierhtene jaepine.

§ 7 Åvtehke åadtjoe, gosse preesidine jïh ståvrine rååresjamme , jeatja aejkien jïh sijjiem nænnoestidh sjiere pleenumasse gosse dihte daerpies.

§ 8 Åvtehke åadtjoeh, gosse preesidine jïh ståvrine rååresjamme pleenumem tjöödtjestidh jis sjiere daarpoeh gååvnesh.

§ 9 Tjöödtjestimmie jallh aejkien jïh sijjiem jeatjatehtedh daam lihtsegidie tjaalelth bæjkoehidh. Ååålmegem

Lijkie pleenume

§ 10 Lijkie pleenumem gelkieh utnedh, jis ståvroeh jallh unnemes gåålmahtasse Saemiedigkien ståvroste daam tsïhkestehtieh jallh jis åvtehke ussjede dihte daerpies.

§ 11 Gyhtjelasse lijkie pleenumen utnedh tjoevere åvtokasse tjaalelth årrodh sisveginie aamhtesi bijre mej bijre digkiedidh.

§ 12 Åvtehke nænnoste, gosse preesidine jïh ståvrine rååresjamme jïh ståvrine ektine,aejkie jïh sijjie lijkie pleenumasse.

Tjåarvoe tjåahkose

§ 13 Åvtehke tjåarvoem öörnie.

§ 14 Tjåarvoe galka tjaaelth årrodh æjkie jñh sijjie gusnie pleenume edtja årrodh jñh dah aamhtesi gujmie mejtie digkiedidh.

§ 15 Tjåarvoe jñh aamhteshpaehperh minngemes göökte våhkoej åvtelen sedtedh. Åvtehke åadtja nænnostidh byjjes paehperh seamma tijebodtesne, dah maehtieh digitalen tjñrrh åadtjodh. Lihtsege jñh sæjjasadtje gujth eejnegen tjåarvoem jñh byjjes paehperh paehperinie åadtjodh.

§ 16 Tjåarvosne sijjiesadtjide joekoen vihkeles saarnodh jis dñhte edtja barkedh lihtsegen gaavhtan gie ij maehtieh meatan årrodh jallh tjåarvoe barre daajroen åvteste.

§ 17 Tjåarvoe galka minngemes göökte våhkoej pleenumen åvtelen Saemiedigkien daajroetaavlese bæjhkoehetidh.

§ 18 Laavenjasse æjkien jñh sijjien bjñre galka pleenumen åvtelen ålmegasse bæjhkoehetidh median tjñrrh guktie presidijasse sjñehteles..

Heerredoevedh barkedh

Sijjiesadtjen barkoe

§ 19 Lihtsege gie heerredoeveme abpe pleenumem jallh åesiem pleenumistie meatan årrodh, galka dalleggh heaptoem bæjhkoehetidh saemiedigkien kaanslijese. Kaanslije dan mænngan sæjjasadtjem bieljele gien våaroe barkedh. Nemhtemes tjåarvose ij maehtieh tijjesne sedtedh. Jis nuekies tijje, dellie sæjjasadtjem tjaaelth tjåarvodh.

§ 20 Jis lihtsege ij Leah bæjhkoehamme ij galkh pleenumisnie meatan årrodh jallh heerredoevie jåarhkedh barkedh daaletje pleenumem, dellie åvtehke lihtsegem tjåarvoe gien våaroe veeljemen mietie.

§ 21 Lihtsege båata gosse pleenume joe aalkeme jallh jåarhkeme pleenumasse reaktam åtna barkedh læjhkan jis sæjjeadtje aalkeme barkedh dan åvteste.

§ 22 Sæjjiesadtje gie aalka barkedh iktesth våaroem åtna jeatja sæjjiesadtjen åvtelen seamma guktie våaroe-öörnege jåhta.

§ 23 Sæjiesadtje gie barkoem tsööpkeme juktie aamhtsesen vuestie gñrreme, åadtjoe bååstede båetedh barkedh, gosse aamhtesinie digkiedamme.

§ 24 Åvtehke nænnoste gåessie lihtsege jallh sæjjasadtje edtja barkedh daaletje pleenumisnie. Barre sjñere sjñeken gaavhtan, nemhtemes vuekien mietie aamhtesigujmie barkedh.

Aamhtesh jñh tjaatsegh

Váaroe-öörnege gosse digkiedidh

§ 25 Ávteheke nænnoste, gosse preesidine ráaresjamme, gáesse Saemiedigkie edtja aktine aamhtesinie digkiedidh.

§ 26 Stávroen jñh jeatja moenhtsi ráaresjimmieh guktie nænnostidh jallh lahtestidh dej aamhtesinie mejtie tjáarvosne meatan leah dejtie gelkieh fierhtede lihtsegasse jñh sæjjasadtjese sedtedh.

§ 27 Ávteheke nænnoste magkeres tjaatsegh lissine lihtsegidie jñh sæjjasadtjide sedtedh pleenumen ávtelen.

§ 28 Tjaatsegh fierhtede aamhtesasse gelkieh álmegasse pleenumesavkesne gáávnesidh gosse pleenume leah.

§ 29 Interpellasjovnh jñh gyhtjelassh gelkieh lihtsegidie dan pleenumen ávtelen sedtedh gáessie ussjedh dejgumie bakedh.

§ 30 Pleenume aamhtesigumie berkieh váaroe-öörnegen mietie guktie tjáarvosne tjaalasovveme.

§ 31 Pleenume gujth maahta nænnoestidh váaroe-öörnegem jeatjatehtedh akten aamhtesine jallh gellie aamhtesigumie.

§ 32 Ávteheke nænnoste, gáessie pleenumisnie aktine aamhtesinie barkedh mij ij leah meatan tjáarvosne.

§ 33 Saemiedigkie áadtje digkiedimmiem aamhtesinie tjöödtjestidh pleenumen nueleen jñh mænngan dejnie vihth barkedh.

Siejhme politihke digkiedimmie

§ 34 Ávteheke galka preesidien ektiebarkoen mietie nænnoestidh tijjem gáessie siejhme politihke digkiedimmiem utnedh. Njolkedassh jñh prinsijph siejhme politihke digkiedæmman presidije nænnoste.

Reaktam meatan árrodh/ jiehtegereakta

§ 35 Sæjjiesadtje, gie ij leah lithsegassen ávteste barkeminie, reaktam átna meatan árrodh mohte ij áadtjoeh maam jiehtedh jallh nænnoestidh.

Aamhtesh Saemiedigkesne

§ 36 Aamtesh Saemiedægkan gieh áadtjoeh biejedh

- a) stávroe,
- b) akte moenehtse,

c) akte lihtsege jallh gellie lihtsegh motsjovnine

§ 37 Ávtelen Saemiedigkie aamhtesem nænnoestamme, dellie stávroe dejnie barkeme jallh akte moenehtse gien aamhtesen barkoedajve leah. Stávroe tjoevere iktesth maam jiehtedh aamhtesen bijre juktie jeatja moenehtse dejnie barkeme.

§ 38 Jis Saemiedigkie ij naan jeatjah-laakan nænnoste, dellie stávroe aamhtesi bijre nænnoste guktie Saemiedigkie dejgumie digkiedidh bäästede sedtedh.

§ 39 Stávroe áádtje barkoem tjirkijasse jallh gñetedallijse vedtedh nænnoestidh guktie nñmhtemes aahtesigumie digkiedidh bäästede sedtedh.

§ 40 Fuehpie aamhtesnie nænnoestidh, seamma jis ij leah aamhtesinie barkeme, jis gaajhkh lihtsegh siemes guktie nænnoestidh.

§ 41 Motsjovnine barkedh næmhtie, guktie Saemiedigkie maahta nænnostidh jaepesne gæssie motsjovnem tjaaleme.

§ 42 Saemiedigkie áádtje veeljemem buektiehtidh ávtebarkoem namhtah. Aamhtese goh tjikijne orrijidh ij leah daerpies dejnie ávtelen barkedh.

Nommide tjáarvodh

§ 43 Nommelæstoe gieh lihtsegh jñh sæjjasadtjh meatan barkeminie galka abpe pleenumisnie gäävnesjidh.

§ 44 Gosse pleenumen gaahpanidh dellie ávtehke nommide tjáarve nommelæstoen mietie.

§ 45 Nommide tjáarvodh fierhten orre pleenumebeajjan, jáarhkoe pleenumisnie jñh gæssie ávtehke ussjede dihte daerpies.

Håalome-öörnege jñh jeatjah öörnegegyhtjelassh

§ 46 Ávtehke håalomem juaka öörnegen mietie guktie lihsegh birreme. Ávtehke áádtje nænnoestidh, preesidijen ektieraerien mietie, man guhkiem soptsestidh fierhtede aamhtesi bijre jñh man gellie jiehtegh lihtsegistie.

Sjñiere maehtieh dæhkiej gaskem darjodh, dihte gie håaloje, paartijeåejvie jallh sæjjasadtje paartijen ávteste. Fierhtede håaloje áádtje unnemes njieljñie minudtine soptsestidh unnemes akten aejkien.

§ 47 Lihtsege aaj reaktam átna åenehks jiehteginie vaestiedidh aktem håalojem. Jiehtegem dalleggh vaestiedidh håalojen mænngan, gosse birreme jiehtegem soptsestidh. Ávtehke nænnoste jis replikereaktam átna jallh ije.

§ 48 Jis naakenh altese jiehteginie ij leah aamhtesen bijre soptesth læjhkan jis åvtehke daam jeahteme, dellie åvtehke åådtje lihtsegistie baakom vaeltedh. Ij gie gænnah åådtjoeh håalojen jiehtegem tsööpkedh gosse soptseste.

§ 49 Åvtehke maahta tjåahkoste sedtedh dam gie miste jallh ovsjïehteles darjoeh.

§ 50 Jis ov-öörnege sjædta, jñh åvtehke ij mæhtieh daam tsööpkedh, dellie åvtehke maahta pleenuminie orrijidh.

§ 51 Jis åvtehke ussjede daerpies, lihtsege galka kriepesjimmiem tjaaeldh biejedh. Kriepesjimmiem minngiemost biejedh håalojen åvtelen.

Guktie aamhtesidie nænnoestidh

§ 52 Gosse orrijamme digkiedidh, åvtehke jiehtegidie vuartesje jis dejtje reakta guarkeme. Dan mænngan ij gænnah naakenh jiehtegem jeatjatehtedh jallh bååstede vaeltedh, jis ij leah Saemiedigkie ektesne dan bijre nænnostamme.

§ 53 Åvtehke raereste guktie nænnoestidh. Rååresjimmide biejedh, juktie mæhtieh vaestiedidh jeavoe jallh ije. Åvtehke dan mænngan sov mielen mietie buerkeste guktie nænnoestimmiem guarkeme jñh dellie nænnoestidh, jis ij orre gielem birreme vedtedh.

§ 54 Aamhtesem gelkieh buartan biejedh, jis unnemes akte gåalmedeboelhke tjåahkoen lihtsegistie daam kriepesjamme. Jis gyhtjelassem buartan biejedh veeljemen bijre jallh aamhtesem mejie aerebi buartan beajeme dellie engkele majoritete nuekies. Aamhtesem bååstede sedtedh jis Saemiedigkie daam unnemes engkele majoritetine nænnoste.

§ 55 Aamhtesem mejtie buartan beajeme dejnie Saemiedigkie gelkieh bætije pleenumisnie digkiedidh, jis ij leah Saemiedigkie engkele majoritetine jeajthligkie nænnoste.

§ 56 Kriepesjimmie aamhtesem buartan biejedh jallh bååstide remitteredh gelkieh åvtelen jeatja jiehteg pryövodh.

§ 57 Lihtsege gie meatan orreme aamhtesem nænnoestidh åådtje reservasjovnem nænnoestimmien vuestie biejedh.

Reservasjovnem gelkieh bæjhkoetidh åvtelen pleenume orrije. Jis tjaaelth reservasjovnem biejieh, galka minngiemost dam tjaeledh åvtelen protokollem sjiehtesjamme.

§ 58 Lihtsege gie meatan orreme nænnoestidh maahta sjïere jiehtegem lissine protokollese biejedh, jis Saemiedigkie nimhtie nænnoste.

§ 59 Lihtsege gie ij sijhth meatan årrodh aamhtesem nænnoestidh, galka dam åvtehkasse bæjhkoehthidh, åvtelen digkiedimmine orrijamme. Dñhte gie ij Leah bæjhkoehthimmiem dorjeme dellie dñhte meatan orreme nænnostamme, jis Saemiedigkie acklammasjovnine daam dååhkasjehtieh.

§ 60 Åvtehke iktesth diedtem åtna gielem vedtedh, gosse daerpies aamhtesem dååhkasjehtedh.

§ 61 Jis kriepesjamme gielem vihth vedtedh, dellie gelkieh daam gaahpene darjodh men ij goh veeljeme-aamhtesinie.

§ 62 Gosse gielem vedtedh, dellie åvtehken ektesne dah guaktah lihtsegh gieh protokollem sjiehtiejægan.

§ 63 Gielem næmhtie vedtedh, lihtsegh aaltesidie gielide jeahta gosse nommem tjåårveme. Nommide tjåårvodh nommelæstoen mietie. Åvtehke minngemes gielem vadta.

§ 64 Gosse orrijamme gielem vedtedh, åvtehke dam nænnoste. Dan mængan ij gie åadtjoeh altese gielem vedtedh. Jñh ij gie gænnah åadtjoeh altese gielem jeatjatehtedh jallh bååstede vaeltedh gosse åvtehke daam nænnoestamme.

§ 65 Jis ovsiemes sjidtieh gosse gielem vadteme, gelkieh dalleggh orre gielem vedtedh.

§ 66 Jis seamma gielelåhkoe dellie åvtehke minngie-gielem åtna. Aamhtesinie veeljemen bijre dellie våarojne nænnoestidh.

§ 67 Veeljemeleahpam maam tjeakoes gielem vaadteme galka dan jñjnñh nommh utnedh veeljemasse jñh dovne ovmierhkelt årrodh, enkele jñh gaapbtjelth. Veeljemeleahpa ovsjiehteles jis

- a) nommine giem ij mæhtieh veeljedh
- b) jienebh jallh unnebh nommh mejtie ij mæhtieh veeljedh
- c) jeatja nommem giem ij rñkti daejrieh gie leah.

§ 68 Åvtehke galka rååresjimmiem nyøjhkedh nænnoestidh, jis rååresjimmie orre aamhtese sjædta.

Tjåahkojne lissiedidh jñh tjåahkojne jærhkedh.

§ 69 Jis Saemiedigkie ij vitnieh pleenumijnie orrijidh dan biejjien maam nænnoestamme, Saemiedigkie maahta nænnoestidh tijjem jærhkedh jis daerpies.

Lihtsegi aalkoereakta

Motsjovnh

§ 70 Motsjovne galka tjaaelth årrodh jñh lihtsege jijtje jallh jeenebh lihtsegh nommine dan nualan tjaaleme.

§ 71 Ovmessie aamhtesh ij åadtjoeh seamma motsjovnesne årrodh.

§ 72 Motsjovnem biejedh saemiedigkien kaanslijese. Maehtieh aaj Saemiedigkien pleenumasse biejedh.

§ 73 Sæjjasadtje åadtjoeh motsjovnem biejedh barre gosse lihtseginie pleenumisnie barkeminie.

§ 74 Motsjovnide gelkieh pleenumasse bæjkohtidh.

§ 75 Ståvroe galka Saemiedigkien barkoejaepien minngemes pleenumisnie buerkiestidh dejtje motsjovnide mejtje eah leah vaestiedamme.

Interpellasjovnh jñh gyhtjelassh

§ 76 Interpellasjovnh gelkieh aamhtesinie Saemiedigkien barkoe- jñh diædte dajvesne årrodh. Ij gåæssie gænnah aamhtesinie reeremefaamojne aajne almetjen vuestie årrodh.

§ 77 Interpellasjovne galka sjïere sisvegem buerkiestimmine utnedh. Jih dam tjæledh biejedh jis öövre vihkeles.

§ 78 Saemiedigkien åvtehke nænnoste presidijen ektieraerine jis interpellasjovnem jñh gyhtjelassem åadtjoeh biejedh.

§ 79 Interpellasjovne jñh gyhtjelasse åadtjoeh ståvroen åvtehkasse jallh jeatja moenehtsasse biejedh, gusnie moenehtsen åvtehke lihtsege Saemiedigkien pleenumisnie.

§ 80 Interpellasjovne galka tjæledahkesne årrodh jñh lihtsege jitjise nommem dam nualan tjæleme. Dihte galka saemiedigkien kaanslijese minngemes njieljje våhkoen bæetije pleenumasse åvtelen bætedh gosse lihtsege åådtje daam biejedh.

§ 81 Interpellasjovnem vaestiedidh minngiemost bæetije pleenumisnie gåæssie interpellasjovnem beajeme.

§ 82 Interpellasjovnem tjæleldahkesne vaestiedidh.

§ 83 Lihtsege gie interpellasjovnem beajeme vaestiedimmiem åadtjoe minngemes njieljeluhkie biejjieh pleenumen åvtelen, gåæssie dam vaestiedidh.

§ 84 Gyhtjelasse galka sjïere sisvegem utnedh. Åenehks aalkoe buerkiestimmine.

§ 85 Interpellasjovne galka tjæledahkesne årrodh jñh jitje dan nualan lihtsegistie tjæleme. Dihte galka saemiedigkien kaanslijese minngemes njieljje våhkoen bæetije pleenumasse åvtelen bætedh gosse lihtsege åådtje daam biejedh.

§ 86 Maam bijjebisnie interpellasjovnen bijre jeaheme dñhte sjiehteles gyhtjelasij bijre aaj. Vaestiedimmie gyhtjelasine ij darpies tjaaleldahkesne årrodh.

§ 87 Gosse gyhtjelassem vaestiedidh, dellie barre dah guaktah ådtjoejægan digkiedidh gie gyhtjelassem beajeme jñh dñhte gie vaestede.

Gihtjemeboelhke

§ 88 Saemiej ååålmege åadtjoeh nuepiem gyhtjelasij gujmie båtedh båtije pleenumasse Saemiedigkine:

- a) gåessie digkie jaepiebuerkiestimmine barkeminie
- b) gåessie digkie budsjedtine barkeminie
- c) jeatja gyhtjelasine guktie Saemiedigkie sjiere nænnoestamme.

§ 89 Bæjhkoehthimmesne tjaeledh gåessie dah pleenumh gihtjeme boelhkine edtja årrodh.

§ 90 Gihtjemeboelhkesne ij luhpieh digkiedidh.

§ 91 Åvtehke nænnoste, ektierååresjimmien presisdijen mænngan, man guhkie gihtjemeboelhke edtja årrodh jñh guktie dejnie barkedh.

Nænnoestimmievoete

§ 92 Saemiedigkie åådtje aamhtesinie barkedh barre jis jienebh enn lehkie lihtsigistie meatan.

Protokollh tjaeledh

§ 93 Saemiedigkien tjåahkojne gelkieh protokollh tjaeledh. Dñhte åvtehken diædte.

§ 94 Protokollesne buerkiestidh gieh lihtsegistie jñh sæjjasadtjijste barkeme jñh mejnie aamhtsinie Saemiedigkie barkeme.

§ 95 Protokollesne buerkiestidh:

- a) mejnie rååresjimmie jñh jiehteginie barkeme jñh mejnie eah bååstede vaalteme,
- b) mejnie öörneginie åvtehke rååresjimmide beajeme nænnoestidh
(proposisjovne-öörnege)
- c) guktie veeljemh dorjeme jñh mestie destie sjidteme,
- d) magkeres nænnoestimmieh vaalteme,
- e) gieh lihtsegh nænnoestamme jñh guktie gaahpede veeljemisnie gielem beajeme,
- f) mejtie reservasjovnide bæjhkoehthamme nænnoestimmiej vuestie jñh magkeres sjiere jiehtegh Saemiedigkie dååhkasjamme lissiepaehperinie.

§ 96 Prokollesne buerkiestidh mejtie interpellasjovnide jñh gyhtjelaside beajeme jñh mejtie interpellasjovnh jñh gyhtjelassh vaestiedamme.

§ 97 Protokollem sjiehtesjidh minngemes luhkienjieljie biejjieh pleenumen mænngan vuekine guktie Saemiedigkie nænnoestamme.

§ 98 Protokolle åvtehke jñh unnemes göökte lihtsegh sjiehtesjieh.

§ 99 Jis göökte jallh gellie lihtsegh åvtehke pleenumisnie orreme, dellie fierhte åvtehke protokollen paaragrafide sjiehtesje mij buerkeste dah åsieh gusnie åvtehke meatan orreme nænnoestidh.

§ 100 Saemiedigkie åådtje nænnoestidh mij paaragrafem dalleggh sjiehtesjidh. Paaragrafem tjaaleldahkesne vuesiehtidh, åvtelen Saemiedigkie daam sjiehtesje,

§ 101 Minngemes göökte våhkoeh pleenumen mænngan, dellie dihte sjiehtesjimie protokolle galka saemiedigkien bæjhkoeh timmietaavlesne årroddh. Bæjhkoeh timmie edtja taavlesne golme våhkosne årroddh.

§ 102 Vihtiestimmie bæjhkoeh timmiebiejjien bijre protokollesne tjaaledh jallh dam sjiere bæjhkoeh tidh.

Saemiedigkien presidijume

§ 103 Saemiedigkien voestes pleenumisnie saemiedigkien veeljemen mænngan dellie åvtehkem veeljedh jñh golme lijke åvtehhk, jñh dah ektesne Saemiedigkien presidijume. Tijjem gosse barkedh lea voestes pleenumasse bætije saemiedigkien veeljemen mænngan.

§ 104 Presidije veeljemen vuestie, dellie lihtsege barka gie guhkemes tijjem Saemiedigkesne tjahkasjamme (aalterepresidente). Jis gellie lihtsegh seamma guhkie tijjem lihtseginie orreme, dellie dihte gie båarasommes edtja aalterepresidente årroddh.

§ 105 Jis åvtehke jallh naakenh lijke åvtehkijstie lihseginie jallh presidijebarkoste orrije, Saemiedigkie galka orre lihtsegem barkose veeljedh.

§ 106 Jis gaajhkh dovnesheaptoem utnieh eah maehtieh barkedh, aaltere-presidente åvtehke lea dan guhkiem gosse Saemiedigkie annjebodts åvtehkem veeljeme.

Veeljeme ståvrose jñh moenehtsidie

§ 107 Ståvroem jñh veeljememoenehtsem saemiedigkien lihtsegistie veeljedh.

§ 108 Lihtsegh jeatjabh moenehtsidie gelkieh veeljemasse årroddh.

Barkoedåehkieh

§ 109 Fierhtede veeljemeboelhkesne dellie Saemiedigkie aamhtesedåehkide biejesåvva. Barkoedåehkide minngemes mubpien pleenumisnie biejesovvedh orre veeljeme-boelhkesne.

Barkoedåehkiej lihtsegh

§ 110 Fierhtede barkoedåehkide golme lihtsegh proportisjonelle vuekien mietie biejesovvedh.

Aamhtesidie juekedh barkodåehkiej gaskemh

§ 111 Barkoedåehkieh aamhtesigujmie berkieh jijtjedh diedtedajvesne. Saemiedigkien stávroe tjaalesávva guktie mubpine aamhtesigujmie juekedh barkoedåehkiej gaaskemh.

Barkoedåehkiej tjåahkoeh

§ 112 Barkoedåehkie tjåahkoem átna gosse daerpies pleenumebarkose. Barkoedåehkie gujth maahta nænnoestidh tjåahkoe galka byjjes årrodh, abpe jallh biehkine, jis bievnesh daerpies veedtjiedh.

Veeljemebarkoe

§ 113 Voestes pleenumisnie orre-veeljeme Saemiedigkine dellie digkie veeljememoenehtsem mandaateboelhkese edtja veeljedh. Veeljememoenehtse jijnjemes tjijhtje lihtseginie jñh sæjasadtjine. Lihtsegistie Saemiedigkie seamma aejkien æjviem jñh lijkie-æjviem veelji.

§ 114

Veeljememoenhtse galka rääresjimmide gaajkhide veeljeme-aamhtsesidie biejesovvedh mejnie digkie edtja barkedh men ij goh veeljeminie veeljeme-moenehtsasse.

§ 115 Veeljeme-moenehtse jijtjedh barkoevuekide nænnoste,

Veeljemevuekie

§ 116 Gosse moenehtsidie veeljedh jñh Saemiedigkien pleenumasse veeljedh galka proposjonelle (1992:339) veeljemevuekiem nuhtjedh jis unnemes gålmahtasse dejstie lihtsegistie gieh meatan daam krïepesjieh. Gosse stávroem veeljedh dellie parlamentariske veeljemevuekiem nuhtjedh jis jienebh daam sæjhta.

Barkoem bäästede vaeltedh

§ 117 Saemiedigkie åådtje barkoem bäästede vaeltedh tjirkijste stávroste jallh moenehtsistie gosse politihken majoritete stávrosne jallh moenehtsinie jis ij dah leah vielie seamma goh Saemiedigkie. Saemiedigkie åådtje barkoem lijkie-æjvieste bäästede vaeltedh.